

Sygn. akt II AKa 7/21

II AKz 54/21

1

2 WYROK

2.1 W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2021 r.

3 Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

4 Przewodniczący: SSA Stanisław Stankiewicz

5 Sędziowie: SA Andrzej Olszewski

6 SO del. do SA Jacek Szreder (spr.)

7 Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Pajewska

8 przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej w Koszalinie Artura Kujko

9 po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2021 r. sprawy

10 M. P.

11 oskarżonego z art. 157 § 2 kk i art. 156 § 1 pkt 2 kk

12 na skutek apelacji wniesionego przez prokuratora

13 od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

14 z dnia 21 września 2020 r. sygn. akt II K 116/19

15 i zażalenia wniesionego przez prokuratora

16 na postanowienie Sądu Okręgowego w Koszalinie

17 z dnia 5 października 2020 r. sygn. akt II K 116/19

uchyla wyrok w zaskarżonej części (punkt 4 jego części dyspozytywnej) i w tym zakresie sprawę oskarżonego M. P. przekazuje Sądowi Okręgowemu w Koszalinie do ponownego rozpoznania, a nadto uchyla zaskarżone postanowienie.

SSO (del.) Jacek Szreder SSA Stanisław Stankiewicz SSA Andrzej Olszewski

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 7/21	
Załącznik dołącza się w każdym	1		

przypadku. Podać liczbę załączników:		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji		
Wyrok Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 21 września 2020 r., sygn. akt II K 116/19		
0.11.2. Podmiot wnoszący apelację		
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
# oskarżyciel posiłkowy		
# oskarżyciel prywatny		
# obrońca		
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
# inny		

0.11.3. Granice zaskarżenia			
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo		

	błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu			
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia			
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia			
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka			
#	art. 439 k.p.k.			
#	brak zarzutów			
0.11.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z				

dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
0.12.1. Ustalenie faktów				
0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
0.12.2. Ocena dowodów				
0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla				

ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
<p>. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
Lp.	Zarzut		
3.1.	Sprzeczność w treści orzeczenia uniemożliwiająca jego wykonanie, polegająca na tym, że w punkcie czwartym wyroku wobec oskarżonego na rzecz G. T. orzeczono tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwotę „5 000” złotych, którą to wskazano cyframi, natomiast w zapisie słownym wskazano kwotę „trzy tysiące”.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
	Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Ad. 1. Podniesiony w apelacji prokuratora zarzut wystąpienia w rozpatrywanej			

sprawie
bezwzględnej
przesłanki
odwoławczej
przewidzianej w art.
439 § 1 pkt. 7 k.p.k.
okazał się zasadny.

W istocie lektura
zaskarżonego
wyroku przekonuje,
iż w pkt.4 jego części
dyspozytywnej
kwotę zasądzonego
zadośćuczynienia
określono w sposób
wewnętrznie
sprzeczny - cyfrowo
wskazano kwotę
5.000 zł, zaś słownie
„trzech tysięcy”
złoty.

W tym stanie
rzeczy bezsprzecznie
zachodzi sytuacja,
która uniemożliwia
wykonanie
przedmiotowego
wyroku, przy czym
identyfikacja
intencji Sądu
Okręgowego,
jakkolwiek w
szerokim ujęciu
okazuje się możliwa
w oparciu zarówno
o przebieg rozprawy,
po przeprowadzeniu
której doszło do
jego wydania i
treść protokołu
ją dokumentującego,
z którego jasno
wynika zawartość
wniosku złożonego
w trybie art. 387
§ 1 k.p.k. ,
a uwzględnionego
przez Sąd ad

meriti, z drugiej
zaś strony zawartość
pisemnych
motywów tego
wyroku, tym
niemniej analiza
wyłącznie
zaskarżonego
orzeczenia już na to
nie pozwala.

Sąd Najwyższy
tymczasem w
uchwale 7 sędziów
z dnia 28 czerwca
2018r. sygn. akt I
KZP 2/18 podkreślił,
iż taki układ
procesowy wyklucza
możliwość sięgnięcia
do dyspozycji
artykuł art. 105 §
1 k.p.k. w celu
usunięcia
rozbieżności tego
rodzaju.

W judykacie tym
stwierdzono, że
zakwalifikowanie
rozbieżność
pomiędzy
określeniem tego
samego
rozstrzygnięcia
odmiennie cyfrowo
i słownie jako
oczywistej omyłki
pisarskiej okazuje
się niedopuszczalne,
jeżeli źródło ustaleń
na tę okoliczność
stanowiłyby
dokumenty (tu
protokół rozprawy
głównej) powstałe
przed wydaniem
wyroku, bądź też
po jego ogłoszeniu
(pisemne

uzasadnienie) , przy
czym stanowisko
to obejmuje także
wniosek o wydanie
wyroku skazującego
w trybie
konsensualnym,
nawet w przypadku
jego uwzględnienia
przez Sąd
merytorycznie
właściwy.

Skoro zatem obie
odmiennie
określone kwoty
zadośćuczynienia
mogły zostać
potencjalnie objęte
orzeczeniem Sądu
Okręgowego, to treść
samego wyroku, w
którym do tej
rozbieżności doszło,
w rozpatrywanej
sprawie w sposób
samoistny do
odkodowania
intencji tego Sądu
nie prowadzi (raz
jeszcze podnieść
należy, iż w ogóle
Sądowi
Apelacyjnemu obce
one nie były).

Dodatkowo
odnotować wypada,
iż linia orzecznicza
Sądu Najwyższego
poświęcona
przedmiotowej
problematyce jawi
się jako w
zasadzie stabilna,
jednorodna, a
wynika z całego
szeregu innych
orzeczeń, choćby
wyroku Sądu

Najwyższego z dnia 3 czerwca 2015r. sygn.. akt III KK 79/15, czy wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2020r. sygn. akt III KK 296/20

W podsumowaniu stwierdzić trzeba, iż usunięcie analizowanej rozbieżności kwalifikować należy, jako ingerencję w merytoryczną treść wyroku, a zatem nie jest ono dopuszczalne w trybie art. 105 § 1 k.p.k. , nie sposób potraktować je jako oczywistość omyłki pisarskiej, albowiem Sąd Okręgowy był władny orzec zadośćuczynienie zarówno na poziomie pięciu, jak i trzech tysięcy złotych.

W konsekwencji uchybienie to uniemożliwia prawidłowe wykonanie zaskarżonego wyroku w zakresie pkt.4 jego część dyspozytywnej, a zatem, stosownie do treści art. 439 § 1 k.p.k., zaszła konieczność wydania przez Sąd Apelacyjny orzeczenia

kasatoryjnego w tej części.

W ramach przedmiotowego postępowania odwoławczego wraz z apelacją prokuratora rozpoznane zostało zażalenie rzecznika oskarżenia publicznego poświęcony tej samej problematyce, jako że zakwestionowano w nim procesową dopuszczalność wydania w trybie art. 105 § 1 k.p.k. postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 5 października 2020 r.

Uchylenie przez Sąd odwoławczy orzeczenia o zadośćuczynieniu zawartego w pkt. 4 w części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku w istocie stworzyło sytuację, w której to postanowienie stało się bezprzedmiotowe, tym niemniej do eliminowania go w sposób faktyczny niezbędne okazało się jego uchylenie, w przeciwnym razie bowiem w sprawie pozostałyby sprzeczne decyzje – z jednej strony byłaby otwarta droga do

ponownego
procesowego
zainteresowania
Sądu ad meriti
analizowaną
kwestią, z drugiej
zaś strony
funkcjonowałyby
postanowienie o
sprostowaniu, które
by ją zamykało.

Rzecz jasna Sąd
Apelacyjny do
rozpatrywanej
sprawy nie podszedł
całkowicie
bezrefleksyjnie,
niejako
automatycznie.

Nie była mu
obca konstatacja
Sądu Najwyższego
zawarta w
przywołanej
wcześniej uchwale z
dnia 28 czerwca
2018 r., stosownie
do której w
przypadku, gdy
publikacja wyroku
została zapisana w
formacie audio lub
audio i video (art.
147 § 2b k.p.k.), to
odtworzenie zapisu
pozwoli na
bezsporne ustalenie,
którą karę
ogłoszono, a zatem
która kara została
orzeczona.

W przedmiotowej
sprawie co prawda
sytuacja taka akurat
nie miała miejsca,
jednakże Sąd
Okręgowy

postanowienie z dnia 5 października 2020r. wydał na skutek wniosku złożonego na tę okoliczność przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, w którym jego autor odwołał się do treści ogłoszonego wyroku.

Z racji tego, iż podmiot ten był procesowo zainteresowany rozstrzygnięciem korzystniejszym dla reprezentowanej przez niego strony, Sąd Apelacyjny na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2021 r. podjął próbę zweryfikowania tych okoliczności u pozostałych stron wychodząc z założenia, że może stanowić to zabieg praktycznie równoważny ze rejestracją dźwięku z czynności głoszenia wyroku.

Okazało się niestety, że na rozprawę odwoławczą stawili się obrońca oskarżonego i prokurator, którzy nie uczestniczyli w rozprawie przed Sądem Okręgowym w dniu 21 września 2020 r., a w konsekwencji

przeprowadzenie takiej operacji okazało się niemożliwe.		
	Wniosek	
Uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania w zaskarżonej części.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności		
W sprawie doszło do zaistnienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 437 § 1 pkt. 7 kpk, co skutkowało uchyleniem orzeczenia o zadośćuczynieniu zawartym w pkt. 4 części dyspozytywnej wyroku Sądu I instancji i przekazania sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.		
4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU		

4.1.		
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności		
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
0.0.15.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany	
Zwięźle o powodach zmiany		
0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		

<p>0.15.3.1 Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</p>			
1.1		# art. 439 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
<p>Zawarte w pkt. 4 części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku orzeczenie o zadośćuczynieniu zawierało sprzeczność polegającą na odmiennym określeniu cyfrowymi słownym jego kwoty, a to uniemożliwiało jego wykonanie.</p> <p>Stosownie do art. 439 § 1 pkt. 7 k.p.k uchybienie to stanowiło bezwzględną przesłankę odwoławczą generującą konieczność uchylenia wyroku Sądu Okręgowego w tym zakresie i przekazania sprawy M. P. w tej części do ponownego rozpoznania.</p>			
<p>0.15.3.2 Zapatrywania</p>			

<p>prawne i wskazania co do dalszego postępowania</p>		
<p>Przy ponownym rozpoznaniu sprawy procesowym zainteresowaniem Sądu meriti winna zostać objęta wyłącznie kwestia zadośćuczynienia (w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok posiada charakter prawomocnego), rozpoznaniu podlegać będzie wniosek złożony na tę okoliczność na rozprawie w dniu 21 września 2020 r.</p> <p>Rzeczą Sądu Okręgowego winna być odpowiednia staranność w zredagowaniu orzeczenia na tę okoliczność tak, aby uniknąć rozbieżności pomiędzy określeniem cyfrowy i słownym kwoty zasądzzonego zadośćuczynienia.</p>		
<p>6. Koszty Procesu</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>7. PODPIS</p>		

SO del. do SA Jacek Szreder SSA Stanisław Stankiewicz SSA Andrzej Olszewski	
---	--

0.11.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Rozstrzygnięcie o zadośćuczynieniu		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------